

Finanse publiczne

Procedura budżetowa

A. Hanusz, *Równowaga budżetowa a zasady prawa,*

„Państwo i Prawo”, 2015, nr 9.

Etapy procedury budżetowej

- 1) opracowanie projektu ustawy budżetowej;
- 2) uchwalanie ustawy budżetowej;
- 3) wykonanie budżetu (niekiedy wyodrębnia się równolegle również zamknięcie rachunków);
- 4) kontrola wykonania budżetu.

Art. 219 Konstytucji RP

2. Zasady i tryb opracowania projektu budżetu państwa, stopień jego szczegółowości oraz wymagania, którym powinien odpowiadać projekt ustawy budżetowej, a także zasady i tryb wykonywania ustawy budżetowej określa ustawa.

Procedura budżetowa

1. Opr. przez MF założeń do proj. ustawy budżetowej oraz ich przyjęcie przez RM,
2. Wyd. noty budżet. przez MF i dost. przez dysp. cz. bud. mater. i planów do ust.,
3. Sporządzenie i przedstawienie przez MF projektu ustawy budżetowej RM,
4. Rokowania budżetowe na forum RM,
5. Inicjatywa budżetowa (wyłącznie RM, art. 221 Konstytucji) - uchwalenie ust. budż. i przekazanie do Sejmu (3 mce przed pocz. r. bud.),
6. *Expose* budż. (I czyt.), debata i przekazanie proj. do Kom. Fin. Publ.,
7. II czyt., nie późn. niż 7 dni po przedł. sprawozdania Kom. Fin. Publ.,
8. III czyt. i przyj. zw. większ. w ob. połowy I. pos., a nast. przesłanie do Mar. Sen.,
9. Komisje senackie i przyjęcie uchwały ws. ust. w ciągu 20 dni od otrzymania,
10. Przyj. ust. lub popr. do ust. ale nie takich, które zw. wyd. lub zm. doch.,
11. Odrzucenie przez Sejm popr. bezwzg. większością gł. w ob. połowy ust. I. pos.,
12. Podpis prez. w ciągu 7 dni lub skier. do TK (nie ma prawa veta),
13. Orzeczenie TK w ciągu max 2 mcy od dn. złoż. wniosku,
14. Promulgacja w Dz. U. RP.

Nowelizacja w trybie właściwym dla uchwalenia ust. budżetowej!

Ograniczenia swobody działania Sejmu

- ✦ Co do zasady Sejm nie jest związany otrzymanym projektem ustawy budżetowej.
- ✦ Wyjątki:
 - 1) Zwiększenie zaplanowanych przez RM wydatków lub ograniczenie dochodów nie może doprowadzić do zwiększenia deficytu ponad zaplanowany;
 - 2) Ustawa budżetowa nie może też przewidywać pokrycia deficytu przez zaciąganie zobowiązań w centralnym banku państwa.

Konsekwencje nieprzedstawienia ustawy budżetowej do podpisu Prezydentowi RP

Jeżeli w ciągu 4 miesięcy Sejm nie przedstawi Prezydentowi ustawy do podpisu, to może on w ciągu 14 dni zarządzić skrócenie kadencji Sejmu.

Co jeżeli ustawa nie zostanie przyjęta
do 1 stycznia nowego roku
budżetowego?

Wykonanie budżetu państwa

Jest to podejmowanie czynności faktycznych i prawnych o charakterze konkretnym, polegających na gromadzeniu dochodów i przychodów oraz ich wydatkowaniu zgodnie z ustawą budżetową.

Wykonywanie budżetu to ogół czynności polegających na:

- 1) gromadzeniu dochodów i dokonywaniu wydatków budżetowych;
 - 2) wykonywaniu operacji związanych z zaciąganiem i spłatą długu publicznego, a więc gromadzeniu przychodów budżetowych i dokonywaniu rozchodów budżetowych;
 - 3) dokonywaniu zmian w planie wydatków budżetowych;
 - 4) operacjach związanych z zamknięciem rachunków bankowych.
-

Zasady wykonania budżetu

- ▀ Zasada legalności,
- ▀ Zasada planowości,
- ▀ Zasada terminowości,
- ▀ Zasada szczegółowości,
- ▀ Zasada oszczędności i celowości,
- ▀ Zasada wyboru najlepszej oferty.

Szczegółowe zasady: ustawa - Prawo zamówień publicznych.

Art. 162 W toku wykonywania budżetu państwa obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej:

- 1) ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu państwa następuje na **zasadach** i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów;
 - 2) pełna realizacja zadań następuje w terminach określonych przepisami i harmonogramem, o którym mowa w art. 147 ust. 1;
 - 3) dokonywanie wydatków następuje w **granicach kwot określonych w planie finansowym**, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w **sposób celowy i oszczędny**, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
 - 4) zlecanie zadań powinno następować na zasadzie wyboru **najkorzystniejszej oferty**, z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych, a w odniesieniu do organizacji pozarządowych - z odpowiednim zastosowaniem art. 43 i art. 151.
-

Szczególne zasady dokonywania wydatków

Art. 164 1. Wydatki nieprzewidziane, których obowiązkowe płatności wynikają z tytułów wykonawczych, wyroków sądowych lub ugód, mogą być dokonywane bez względu na poziom środków finansowych zaplanowanych na ten cel. Odpowiednia zmiana planu wydatków powinna nastąpić w trybie przeniesień wydatków z innych podziałek klasyfikacji wydatków lub z rezerw celowych.

Art. 165 1. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa są dokonywane przed innymi wydatkami budżetu państwa.

Wykonawcy budżetu

Wykonawcami budżetu państwa są podmioty, które gromadzą dochody i przychody budżetu państwa oraz dokonują wydatków i rozchodów budżetu państwa.

Można wyróżnić:

- wykonawców pośrednich;
- wykonawców bezpośrednich;
- podmioty prowadzące bankową obsługę budżetu państwa.

Kierowanie wykonaniem

- Wykonywaniem budżetu państwa **kieruje Rada Ministrów**.
- Harmonogram realizacji budżetu opracowuje Minister Finansów w porozumieniu z dysponentami części budżetowych (art. 147 u.f.p.).
- Harmonogram realizacji wydatków *podlega aktualizacji* na wniosek dysponenta części budżetowej lub Ministra Finansów, oraz obejmuje:
 - prognozę dochodów budżetu państwa w poszczególnych miesiącach roku budżetowego;
 - wielkość wydatków planowanych do sfinansowania w poszczególnych miesiącach roku budżetowego.
- W ciągu 10 dni od ogłoszenia ustawy budżetowej dysponenci przekazują jednostkom podległym informuje o kwotach dochodów i wydatków, w tym wynagrodzeń na dany rok.

Kompetencje Ministra Finansów

Art. 174

Minister Finansów sprawuje ogólną kontrolę:

- 1) realizacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów budżetu państwa;
 - 2) efektywności i skuteczności realizacji budżetu w układzie zadaniowym;
 - 3) wykorzystania środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 [unijnych];
 - 4) poziomu deficytu sektora finansów publicznych.
-

Dysponenci budżetowi

Dysponentami są podmioty gromadzące dochody budżetowe oraz dokonujące wydatków.

Dysponenci pośredni (I stopnia) – kierują wykonaniem budżetu oraz sprawują ogólną kontrolę i nadzór w tym zakresie (Rada Ministrów, Prezes Rady Ministrów, ministrowie, wojewodowie, kierownicy jednostek z art. 139 ust. 2 u.f.p.).

Dysponenci bezpośredni (II i III stopnia) – jednostki sektora finansów publicznych, samodzielnie gromadzące dochody na rzecz budżetu i dokonujące wydatków ze środków budżetowych.

Dysponenci części budżetowych: art. 114 u.f.p.

Kategorie dysponentów bezpośrednich

- dysponenci II stopnia (państwowe jednostki budżetowe bezpośrednio podległe dysponentom pośrednim),
- dysponenci III stopnia (państwowe jednostki budżetowe bezpośrednio podległe dysponentom II stopnia albo pośrednim, które realizują wydatki objęte ich planem finansowym bez prawa przekazywania dalej otrzymanych środków).

Zadania dysponentów

Art. 175

1. Dysponenci części budżetowych sprawują nadzór i kontrolę:

- 1) nad całością gospodarki finansowej podległych im jednostek organizacyjnych, w tym nad dokonywaniem przez te jednostki wstępnej oceny celowości poniesionych wydatków oraz realizacją właściwych procedur;
- 2) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa;
- 3) realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa;
- 4) efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów.

Przykład mechanizmu dysponowania środkami publicznymi

- Minister Finansów (uruchamia środki z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa) -->
- 1. Minister Sprawiedliwości (dysponent I stopnia) ->
- 2. dyrektor sądu apelacyjnego w Lublinie (dysponent II stopnia) ->
- 3. dyrektor sądu okręgowego w Zamościu (dysponent III stopnia).

Bankowa obsługa budżetu państwa

- Realizowana przez Narodowy Bank Polski oraz w ograniczonym zakresie przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Obsługa bankowa budżetu państwa

Narodowy Bank Polski realizuje obsługę bankową budżetu państwa w zakresie określonym w ustawie o finansach publicznych. NBP prowadzi, m.in. centralny rachunek bieżący budżetu państwa oraz rachunki bieżące państwowych jednostek budżetowych, w tym urzędów obsługujących organy podatkowe i państwowych funduszy celowych zarządzanych przez ZUS i Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Ponadto, NBP prowadzi, za zgodą prezesa NBP, rachunki innych osób prawnych na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 4 ustawy o Narodowym Banku Polskim, a także rachunki innych podmiotów, posiadających ustawowe upoważnienie do otwierania rachunków w NBP.

Narodowy Bank Polski prowadzi rachunki w złotych i w walutach obcych. Od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej NBP prowadzi rachunki bankowe przeznaczone do obsługi środków finansowych przekazywanych z funduszy unijnych oraz środków Unii z tytułu składki członkowskiej Polski.

Rachunki bankowe budżetu państwa prowadzone są z wykorzystaniem systemu bankowości elektronicznej („NBE”). NBP posiada certyfikowany system zarządzania jakością, zgodny z normą ISO 9001:2015, dla obsługi bankowej za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej, co zapewnia posiadaczom rachunków wysoką jakość oferowanych usług oraz poziomu obsługi. System NBE charakteryzuje się mobilnością i wysokim poziomem bezpieczeństwa. Udostępnienie funkcjonalności systemu odbywa się przez przeglądarkę internetową [www](http://www.nbp.pl) oraz na urządzeniach przenośnych, bez konieczności instalacji dodatkowego oprogramowania w siedzibie posiadacza rachunku.

Bezpośrednie połączenie systemu bankowości elektronicznej ze Zintegrowanym Systemem Księgowym Narodowego Banku Polskiego (ZSK NBP), ułatwia posiadaczom rachunków zarządzanie środkami pieniężnymi oraz usprawnia przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych. System ZSK NBP umożliwia księgowanie operacji przeprowadzanych między rachunkami bankowymi prowadzonymi przez NBP w trybie on-line, a tym samym bieżące pozyskiwanie informacji o stanach rachunków i operacjach.

1. *Dla obsługi budżetu państwa* w zakresie krajowych środków finansowych są prowadzone następujące rachunki bankowe:

- 1) centralny rachunek bieżący budżetu państwa, z wyodrębnieniem rachunków dochodów i wydatków budżetu państwa oraz rachunków środków do sfinansowania pożyczkowych potrzeb budżetu państwa;
- 2) rachunki bieżące państwowych jednostek budżetowych, z wyodrębnieniem rachunków dochodów i wydatków, oraz prowadzone dla tych rachunków rachunki VAT, o których mowa w rozdziale 3a ustawy – Prawo bankowe.
- 3) rachunki bieżące urzędów obsługujących organy podatkowe, dla gromadzenia dochodów budżetu państwa, z wyodrębnieniem rachunków dla niektórych rodzajów dochodów;
- 4) rachunki bieżące państwowych funduszy celowych, o ile odrębne ustawy nie stanowią inaczej, oraz prowadzone dla tych rachunków rachunki VAT, o których mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;
- 5) rachunki pomocnicze oraz prowadzone dla tych rachunków rachunki VAT, o których mowa w rozdziale 3a ustawy – Prawo bankowe;
- 6) rachunki bieżące państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Gromadzenie dochodów publicznych

Art. 197

1. Dochody budżetu państwa są gromadzone odpowiednio na rachunkach urzędów obsługujących organy podatkowe dla gromadzenia dochodów lub na rachunkach bieżących dochodów państwowych jednostek budżetowych i przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, którego dysponentem jest Minister Finansów.
 2. Wydatki budżetu państwa są dokonywane przez dysponentów środków budżetowych z ich rachunków bieżących wydatków ze środków otrzymanych bezpośrednio lub za pośrednictwem rachunku bieżącego wydatków dysponenta nadrzędnego z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa.
 3. Niewykorzystane przez dysponentów środków budżetowych środki, o których mowa w ust. 2, są przekazywane bezpośrednio lub za pośrednictwem rachunku bieżącego wydatków dysponenta nadrzędnego na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.
-

Środki zgromadzone na centralnym rachunku rozliczeniowym państwa są przekazywane przez Ministra Finansów poszczególnym dysponentom w transzach, zgodnie z rocznym harmonogramem realizacji wydatków, zgodnym z miesięcznymi i dziennymi limitami wydatków. Szerzej patrz: *rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa*.

§ 4. 1. Dochody są gromadzone odpowiednio na rachunkach bieżących urzędów obsługujących organy podatkowe lub na rachunkach bieżących dochodów państwowych jednostek budżetowych i przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, którego dysponentem jest Minister Finansów, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Dochody pobierane przez urzędy obsługujące organy podatkowe i przez państwowe jednostki budżetowe są przekazywane przez te jednostki według stanu środków na:

- 1) 5. dzień miesiąca - do 10. dnia danego miesiąca,
- 2) 10. dzień miesiąca - do 15. dnia danego miesiąca,
- 3) 15. dzień miesiąca - do 20. dnia danego miesiąca,
- 4) 20. dzień miesiąca - do 25. dnia danego miesiąca,
- 5) 25. dzień miesiąca - do ostatniego dnia danego miesiąca,
- 6) ostatni dzień danego miesiąca - do 5. dnia następnego miesiąca

- na odpowiedni rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, z zachowaniem rodzaju wpływów, z zastrzeżeniem ust. 3 i ust. 4 pkt 2, § 13 ust. 2 i 5 oraz § 22.

Zmiana sposobu wykonania budżetu

W trakcie roku budżetowego istnieją możliwości dokonywania zmian zarówno poprzez nowelizację ustawy budżetowej jak i w ramach zmiany budżetu w trakcie jego wykonywania. Druga z wymienionych sytuacji może nastąpić wyłącznie przy zastrzeżeniu, że ogólna kwota wydatków nie ulegnie zmianie.

Narzędzia służące do zmiany treści budżetu:

- przesunięcia planowanych wydatków,
 - zwiększanie planowanych wydatków z rezerwy ogólnej lub z rezerw celowych,
 - blokowanie planowanych wydatków.
-

Przeniesienie planowanych wydatków

VIERMENT!

Przesunięcia (przeniesienia) pomiędzy poszczególnymi podziałkami klasyfikacji wydatków (rozdziałami i paragrafami) w ramach danej części i działu budżetu mogą dokonywać **dysponenci części budżetowych oraz kierownicy podległych im jednostek** – na podstawie właściwego upoważnienia.

Art. 180

W przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego na terytorium państwa lub na jego części **Rada Ministrów** może, w drodze rozporządzenia, dokonywać przeniesienia planowanych wydatków budżetowych między częściami i działami budżetu państwa w celu realizacji zadań wynikających z przepisów dotyczących wprowadzenia tego stanu.

Wyjątkowo zmian dokonuje także sam **Prezes Rady Ministrów** – w przypadku w przypadku zniesienia lub przekształcenia ministerstwa.

Ograniczenia vierment

Art. 171

3. Przeniesienie polegające na zmniejszeniu lub zwiększeniu wydatków majątkowych jednorazowo o kwotę powyżej 100 tys. zł wymaga zgody Ministra Finansów, z zastrzeżeniem ust. 4. O przeniesieniach wydatków majątkowych dokonanych poniżej tej kwoty dysponenci części budżetowych informują niezwłocznie Ministra Finansów.

4. W przypadku wydatków na inwestycje budowlane, **każde** przeniesienie polegające na zmniejszeniu lub zwiększeniu tych wydatków wymaga zgody Ministra Finansów.

W efekcie przesunięcia wydatków nie może dojść do zwiększenia ogólnej sumy wydatków!

Zwiększenie planowanych wydatków środkami z rezerw

- **Rezerwa ogólna** (obligatoryjna) **nie zawiera wskazania jakiegokolwiek przeznaczenia.** Rezerwą dysponuje Rada Ministrów, która upoważnia Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Finansów. Rezerwa wynosi 0,2% wydatków państwa ogółem. Nie można środkami z rezerw zwiększyć wydatków, jeżeli uprzednio te wydatki zostały zmniejszone.
- **Rezerwy celowe** (fakultatywne) **posiadają określone przeznaczenie**, jednak na etapie uchwalania budżetu nie da się określić jego wysokości i szczegółowego podziału na pozycje klasyfikacji budżetowej. Łączna kwota nie może przekroczyć 5% wydatków ogółem. Podmiotami uprawnionymi do podziału rezerw jest Rada Ministrów i Minister Finansów, który to co do zasady dokonuje takiego podziału w porozumieniu z właściwymi ministrami lub innymi dysponentami części budżetowych.

Przeznaczenie rezerwy celowej

Środki z rezerwy celowej budżetu państwa przeznacza się na współfinansowanie i finansowanie:

- projektów realizowanych z udziałem środków europejskich,
 - projektów z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
 - projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieujętych w budżecie środków europejskich,
 - projektów pomocy technicznej,
 - Wspólnej Polityki Rolnej,
 - potrzeb wynikających z różnic kursowych oraz rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem środków z UE.
-

REZERWA OGÓLNA I REZERWY CELOWE BUDŻETU PAŃSTWA WG STANU NA 31 PAŹDZIERNIKA 2019 R.

Wydatki budżetu państwa wg
ustawy budżetowej na rok 2019

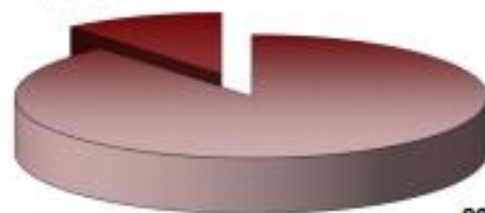
Wydatki
pozostałe -
92,74%

Rezerwy
celowe -
7,20%

Rezerwa
ogólna -
0,06%

Wykonanie rezerw celowych
10,99%

Wykonanie rezerwy ogólnej
10,63%

■ Rozdysponowanie rezerw
■ Pozostałość środków

■ Rozdysponowanie rezerwy
■ Pozostałość środków

Blokowanie wydatków

- Blokowanie planowanych wydatków budżetowych oznacza *okresowy lub obowiązujący do końca roku zakaz dysponowania częścią lub całością planowanych wydatków*. Prawo do blokowania wydatków ma Rada Ministrów i dysponenti części budżetowych (także Minister Finansów).
- **W przypadku zagrożenia realizacji ustawy budżetowej, Rada Ministrów** po uzyskaniu pozytywnej opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu podejmuje, w drodze rozporządzenia, decyzję o blokowaniu na czas oznaczony zaplanowanych wydatków.

Zasady blokowania wydatków

Art. 177

1. W przypadku stwierdzenia:

- 1) niegospodarności w określonych jednostkach,
- 2) opóźnień w realizacji zadań,
- 3) nadmiaru posiadanych środków,
- 4) naruszenia zasad gospodarki finansowej, o których mowa w art. 162
- może być podjęta decyzja o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych.

Decyzja o blokowaniu planowanych wydatków podejmują:

- 1) **Minister Finansów** - w zakresie całego budżetu państwa, z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 (niezwłocznie informuje Radę Ministrów);
- 2) **dysponenci części budżetowych** - w zakresie ich części budżetu państwa (niezwłocznie informują Ministra Finansów).

DECYZJA Nr 336/10
SZEFA CENTRALNEGO BIURA ANTYKORUPCYJNEGO

z dnia 29 grudnia 2010 r.

w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych

(Dz. Urz. CBA z dnia 30 grudnia 2011 r.)

Na podstawie [art. 177 ust. 1 pkt. 2 i 3](#) oraz [ust. 3](#) pkt. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.¹⁾) postanawia się co następuje:

§ 1. W związku z brakiem możliwości realizacji zadań blokując planowane wydatki budżetowe określone w załączniku nr 1.

§ 2. Blokada obowiązuje do końca roku budżetowego.

§ 3. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

¹⁾ Zmiany wymienionej [ustawy](#) zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578.

ZAŁĄCZNIK

Część	Dział	Rozdział	Paragraf	Tekst	Blokowana kwota
1	2	3	4	5	6
56				CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE	88.389,00
	754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	88.389,00
		75420		Centralne Biuro Antykorupcyjne	88.389,00
			4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	10.000,00
			4050	Uposażenie żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy	45.000,00
			6050	wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	33.389,00

Wyjątek od zasady wygasania wydatków

Art. 181

1. Niezrealizowane kwoty wydatków budżetu państwa wygasają, z zastrzeżeniem ust. 2 i 9, z upływem roku budżetowego.

2. Nie później niż do dnia 15 grudnia roku budżetowego Rada Ministrów może ustalić, w drodze rozporządzenia, po uzyskaniu w tej sprawie opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu, wykaz oraz plan finansowy wydatków, do których nie stosuje się przepisów ust. 1, w szczególności określonej w art. 116 ust. 2, i ostateczny termin ich dokonania, nie dłuższy niż 31 marca następnego roku budżetowego.

9. Minister Finansów może, na wniosek dysponenta części budżetowej, wyrazić zgodę na regulowanie zobowiązań wymagalnych według stanu na dzień 31 grudnia roku ubiegłego w ciężar planu wydatków tego roku w terminie do 9 dni roboczych roku następnego.

Zamknięcie rachunków

Art. 146 Konstytucji RP

4. W zakresie i na zasadach określonych w Konstytucji i ustawach Rada Ministrów w szczególności:

6) kieruje wykonaniem budżetu państwa oraz uchwała zamknięcie rachunków państwowych i sprawozdanie z wykonania budżetu,

Kontrola wykonania budżetu państwa

Art. 182

1. Wykonanie ustawy budżetowej podlega kontroli Sejmu.

Kontrola wstępna

- W trakcie roku budżetowego

Kontrola następcza

- Po zakończeniu roku budżetowego
-

Kontrola wykonania budżetu państwa

▀ Bieżąca

Sprawowana przez Ministra Finansów w stosunku do **dochodów i wydatków** oraz **przychodów i rozchodów**, **efektywności i skuteczności realizacji budżetu w układzie zadaniowym** oraz poziomu deficytu sektora finansów publicznych.

Bieżący nadzór jest realizowany również przez dysponentów części budżetowych nad całością gospodarki finansowej podległych im jednostek, pod kątem prawidłowości realizacji procedur oraz celowości poniesionych wydatków.

▀ Następca

Sprawowana przez Sejm i Najwyższą Izbę Kontroli. Rada Ministrów jest obowiązana do złożenia Sejmowi i NIK sprawozdania z wykonania budżetu państwa wraz z informacją o stanie zadłużenia państwa. Sprawozdanie jest poddawane ocenie, a następnie Sejm podejmuje uchwałę o udzieleniu (bądź nieudzieleniu) absolutorium.

Sprawozdanie z wykonania budżetu

Art. 182

2. Rada Ministrów przedstawia Sejmowi i Najwyższej Izbie Kontroli, w terminie do dnia 31 maja roku następnego, roczne sprawozdanie z wykonania ustawy budżetowej oraz:

- 1) sprawozdanie o dochodach i wydatkach związanych z zadaniami z zakresu administracji rządowej, realizowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego, i innymi zadaniami zleconymi jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami;
- 2) zbiorczą informację o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) ocenę realizacji założeń makroekonomicznych;
- 4) -
- 5) informację o wykonaniu wydatków w układzie zadaniowym.

Art. 226 Konstytucji

1. Rada Ministrów w ciągu 5 miesięcy od zakończenia roku budżetowego przedkłada Sejmowi sprawozdanie z wykonania ustawy budżetowej wraz z informacją o stanie zadłużenia państwa.
2. Sejm rozpatruje przedłożone sprawozdanie i po zapoznaniu się z opinią Najwyższej Izby Kontroli podejmuje, w ciągu 90 dni od dnia przedłożenia Sejmowi sprawozdania, **uchwałę o udzieleniu lub o odmowie udzielenia Radzie Ministrów absolutorium.**

